

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นภาระงาน: กรณีศึกษา “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

พิชัย แก้วบุตร*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน 2) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นภาระงาน ในวิชาภาษาจีนสาขาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสังเกตจากนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานีที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Communication) ในกิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง จำนวน 95 ชุด

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมีความเหมาะสมที่จะประยุกต์ใช้ในรายวิชาภาษาจีน 2) แนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในวิชาภาษาจีนควรมีการนำแนวคิดดังกล่าวมาจัดเป็น

* อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ติดต่อได้ที่: shi_yu16@hotmail.com

กิจกรรมเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน และ 3) ผู้เรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมากกับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานซึ่งสามารถเพิ่มความน่าสนใจและสร้างสีสันให้กับรายวิชาภาษาจีนได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: กิจกรรม; การเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน; ภาษาจีน

**Teaching - learning Management that Focuses
on the Task based Learning
Case Study “Inspect and Check Immigrants’ Activity”
for the 3rd Year Students Prince of Songkla University,
Surat Thani Campus**

Pichai Kaewbut*

Abstract

This research aims 1) to study the teaching - learning management that focuses on the Task based Learning 2) To be the guideline for the teaching - learning management that focuses on the Task based Learning and 3) to study the learners’ satisfaction to the Task Based Learning teaching model in the Chinese course of the foreign language department, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. Researcher gathered data from questionnaires and observation forms, altogether 95 sets, from the 3rd year students who studied Chinese writing for Business Communication course,

* Lecturer, International College Surat Thani Campus, Prince of Songkla University, e-mail: shi_yu16@hotmail.com

Faculty of Liberal Arts and Science Management, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus.

The research result revealed that 1) Teaching-learning management that focuses on the Task based Learning is suitable to teach and apply in Chinese course. 2) Guideline of the teaching - learning that emphasizes on the Task based Learning in Chinese should be organized continuously as the additional activity outside the classroom for students such as before studying, during studying and after studying and 3) Learners are highly interested in the Task based Learning management that can make Chinese to be more interesting.

Keywords: Activity; Teaching - learning; Task based Learning; Chinese

1. บทนำ

ภาษาจีนเป็นหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่สองที่มีอิทธิพลและได้รับความนิยมนับเป็นอย่างมากในระบบการศึกษาของประเทศไทย ปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในระบบการศึกษาทุกระดับ (พิชัย แก้วบุตรและอริปัตย์ นิตยัณธา, 2559, น. 70) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเล็งเห็นความสำคัญและบทบาทของภาษาจีน โดยสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศมีการบรรจุวิชาภาษาจีนให้เป็นวิชาเลือกหรือการเปิดหลักสูตรวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน เพื่อตอบรับกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกและตลาดแรงงานของประเทศที่มีความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญด้านภาษาจีนเป็นจำนวนมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, น. 119-126)

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยถือเป็นยุคของการฟื้นฟูและพัฒนา อันมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ทางการเมืองที่ส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเกิดภาวะการจำกัดและขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ (Cai, 2010, p. 319) หลังจากราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและจีนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลสะท้อนด้านหนึ่งคือการเรียนภาษาจีนในประเทศไทยมีการเปิดสอนอย่างเป็นทางการและเป็นอิสระและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของทั้งสองประเทศอย่างยิ่ง กอปรกับในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ได้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศอย่างหลากหลาย ซึ่งแนวคิดหนึ่งที่มีอิทธิพลและได้รับการตอบรับในวงกว้างจากนักวิชาการด้านภาษาจีน คือ “แนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน (Task based Learning)” โดยมีหลักการสำคัญ คือ การให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ภาษาผ่าน

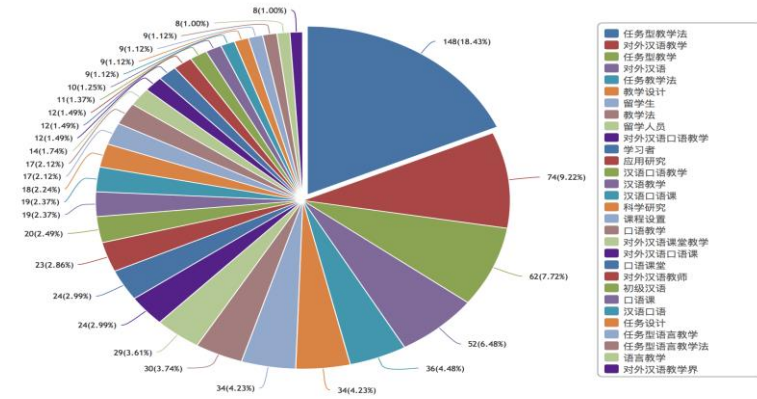
ภาระงานหรือการปฏิบัติจริง ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีหัวใจหลักคือ ผู้เรียนหรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน (Task based Learning) หมายถึง กิจกรรมหรือแผนงานในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองนอกชั้นเรียนหรือในชั้นเรียน มีเป้าหมายเพื่อฝึกการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการใช้ภาษาโดยอาศัยกระบวนการทางความคิด การเรียงลำดับ การแก้ปัญหาและเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น ๆ (ศศิณัฐ์ สรรคบุรณัฐ, 2560, น. 262) แนวคิดดังกล่าวเริ่มเป็นที่สนใจในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 โดย Phabu (1987) ได้ทดลองในเมืองบังกาลอร์ ประเทศอินเดีย โดยนำแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นภาระงานมาประยุกต์กับศาสตร์ด้านภาษา เป็นกิจกรรมภาระงานด้านการสื่อสาร ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวผู้เรียนสามารถเข้าใจและตกลึกความรู้ด้านภาษาระหว่างการดำเนินกิจกรรม จากกิจกรรมดังกล่าวทำให้นักวิชาการจำนวนมากให้ความสนใจกับการนำแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมาประยุกต์กับศาสตร์ด้านภาษา และมีการพัฒนามาโดยตลอดในการสอนภาษาต่างประเทศต่าง ๆ (Dong Cuifang, 2018, p. 278)

การนำแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมาประยุกต์กับการเรียนการสอนภาษาจีนนับได้ว่าเป็นงานวิจัยเชิงประยุกต์ที่มีความแปลกใหม่ในวงการวิชาการด้านภาษาจีน ซึ่งในสาธารณรัฐประชาชนจีนเองการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติหรือการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศแบบเน้นภาระงานก็ยังเป็นโจทย์ที่ท้าทายและยังมีการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง จากสถิติการค้นคว้าบทความวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้นภาระงาน ในฐานข้อมูล National Knowledge Infrastructure (CNKI) มีบทความวิจัยปรากฏเพียง 148 บทความซึ่งถือเป็นสถิติที่น้อยแต่ก็นับได้ว่าแนวคิดดังกล่าวได้รับความนิยมสูงสุดในบรรดาแนวคิดอื่นๆ

แผนภูมิที่ 1

สถิติการค้นคว้าบทความวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนแบบเน้น
ภาระงานในฐานข้อมูล National Knowledge Infrastructure (CNKI)

ที่มาข้อมูล: http://kns.cnki.net/kns/brief/default_result.aspx (2561)

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการนำแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้น ภาระงานมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกับการสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติในประเทศจีนที่ผู้เรียนมีเป้าหมายและแรงจูงใจที่ชัดเจน มีแวลล่อมทางภาษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งเพื่อเป็นการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานกับการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาจีนในวงกว้างต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในวิชาภาษาจีน ของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในวิชาภาษาจีน ของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนแบบเน้นภาระงาน

3. ขอบเขตของงานวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงเฉพาะกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งเป็นรายวิชาในกลุ่มรายวิชาแกนของหลักสูตรภาษาการสื่อสารและธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี มีวิชาบังคับเรียนก่อนคือ วิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Communication) กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 95 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาจีนระดับกลางเทียบเท่ากับการสอบวัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 3

2) ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ เนื้อหาในรายวิชาการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) เรื่องการกรอกแบบฟอร์มวีซ่าและการกรอกแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 12 ชั่วโมง โดยผู้เรียนจะต้องออกแบบหน้าหนังสือเดินทางและวีซ่าจีนเป็นของตนเอง อีกทั้งจะต้องกรอกแบบฟอร์มการขอวีซ่าและแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีนด้วยตนเอง และนำเอกสารยื่นต่อเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง (บทบาทสมมติโดยครูผู้สอน) พร้อมทั้งตอบคำถามสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลในสถานการณ์จำลองเสมือนจริง

4. สมมติฐาน

1. การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในรายวิชาภาษาจีน ของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ทันสมัยซึ่งยังพบได้น้อยในรายวิชาภาษาจีน

2. การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งในวิชาภาษาจีนของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานีได้

3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานอยู่ในระดับมากขึ้นไป

5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานอย่างมีประสิทธิภาพในรายวิชาภาษาจีน ของสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดที่เป็นมาตรฐาน

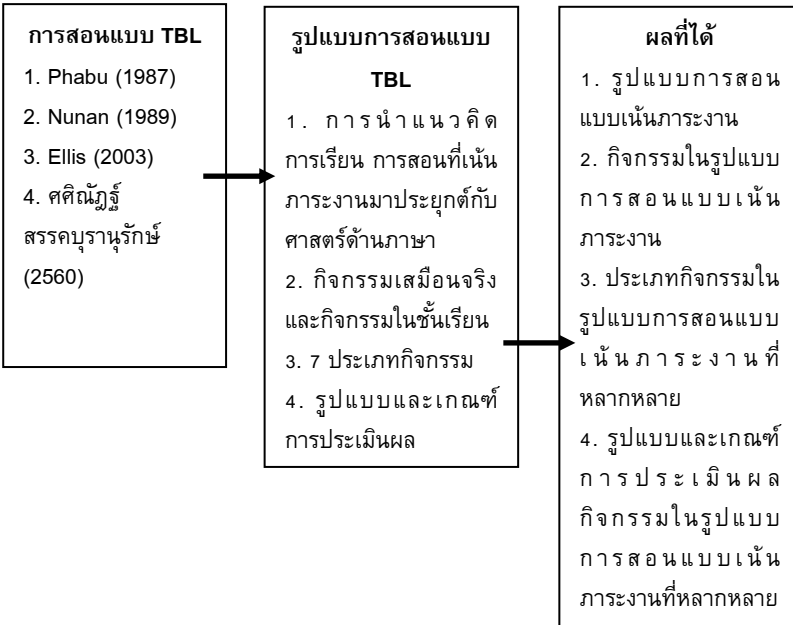
2. ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในรายวิชาภาษาจีนที่มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนและสภาพจริงของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และสามารถนำข้อดีและข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน มาประยุกต์ใช้ในรายวิชาภาษาจีนอื่นๆ ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สามารถมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่มีความน่าสนใจและ มีความทันสมัยเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

6. กรอบแนวคิด

แผนภูมิที่ 2

กรอบแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นภาระงาน (พิชัย แก้วบุตร, 2563)

กรอบแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1) กิจกรรมเสมือนจริง หมายถึง กิจกรรมที่ออกแบบและจัดทำขึ้นให้มีความเหมือนกับสถานการณ์จริงมากที่สุด และ 2) กิจกรรมในชั้นเรียน หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนทั่วไปในชั้นเรียนที่นำเอาสถานการณ์หรือประเด็นที่อาจเกิดขึ้นได้นอกชั้นเรียนมาบรรจุไว้เป็นกิจกรรมหนึ่งใน ชั้นเรียน

Nunan (1989, p. 278 อ้างถึงใน Dong Cuifang, 2018, p. 278) นอกจากนี้ Ellis (2003, p.278 อ้างถึงใน Dong Cuifang, 2018, p. 278) กล่าวว่า iva การเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถแบ่งออกเป็นประเภทย่อยจากแนวคิดเดิมของ Nunan ได้รวม 7 ประเภท 1) กิจกรรมการจำลองสถานการณ์เสมือนจริงและการเรียนในชั้นเรียน 2) กิจกรรมรวมและกิจกรรมแยกรายบุคคล 3) กิจกรรมเชิงสนทนา 4) กิจกรรมภายในและกิจกรรมภายนอก (สถานศึกษา) 5) กิจกรรมแบบมีเอกสารประกอบการสอนและไม่มีเอกสารประกอบการสอน 6) กิจกรรมแบบนำองค์ความรู้ผู้เรียนและกิจกรรมแบบนำเสนอองค์ความรู้จากผู้เรียน และ 7) กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากครูผู้สอนและกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากผู้เรียน

รูปแบบและเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน มีการเสนอแนวคิดไว้มากมายหลายรูปแบบ เช่น 1) การประเมินตนเอง (Self-assessment) 2) การสังเกตการณ์ (Observation Followed by Recycling of Work) 3) การอภิปรายร่วมกับผู้เรียนอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับความคืบหน้า (Informal Discussions with Learners about their Progress) 4) การทดสอบในชั้นเรียน (Teacher Constructed Classroom Test) 5) การบันทึกกิจกรรมในชั้นเรียนโดยผู้สอน (Teacher Journal) 6) การบันทึกกิจกรรมโดยผู้เรียน (Learner Journal) 7) การให้คะแนนการพูด ปากเปล่า (Oral Proficiency Rating) 8) ผลตอบกลับจากผู้อื่นหรือบุคคลภายนอกห้องเรียน (Feedback from Other Outside the Classroom) เช่น ผู้บริหารในสถาบัน หรือผู้ที่อยู่ในวงการอาชีพเดียวกัน 9) การใช้ข้อสอบมาตรฐาน (Standardized Published Tests) และ 10) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios) (ศศิณีฐ์ สรรคบุรณัฐรักษ์, 2560, น. 265-266)

งานวิจัยนี้เลือกกรอบแนวคิดที่บูรณาการจากกรอบแนวคิดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานจากนักวิชาการต่าง ๆ ข้างต้น ซึ่งเป็นการสังเคราะห์ทฤษฎีต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมของรายวิชาภาษาจีน โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานแบบกิจกรรมเสมือนจริงมีการจัดกิจกรรมแบบรายบุคคลและรูปแบบการดำเนินกิจกรรมแบบ

กิจกรรมเชิงสนทนา อีกทั้งเลือกรูปแบบและเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรม การเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานด้วยวิธีการ 2 วิธี ได้แก่ (1) การประเมินผล จากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios) และ (2) การให้คะแนนพูดปากเปล่า (Oral Proficiency Rating) ดังนี้

(1) การประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolios) ประกอบด้วย เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1) การแนะนำตนเองเป็นการนำเสนอตนเองในภาพรวมผ่านชิ้นงาน หนังสือเดินทาง ส่วนบุคคลที่มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวตามแบบฟอร์มหน้า หนังสือเดินทาง หน้าวีซ่าและแบบฟอร์มการตรวจคนเข้าเมืองสาธารณรัฐ ประชาชนจีนจำลองเสมือนจริง

2) การแสดงตัวอย่างผลงานด้านการพูดและการเขียน ประเมินผลงาน ด้านการเขียนจากข้อมูลการแนะนำตนเองในแบบฟอร์มต่าง ๆ และการพูดจาก การตอบคำถามข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) การแสดงหลักฐานของพัฒนาการและความก้าวหน้าของตนเอง คือ ชิ้นงานต่างๆ ประกอบด้วย หน้าหนังสือเดินทาง หน้าวีซ่าและแบบฟอร์มการตรวจ คนเข้าเมืองสาธารณรัฐประชาชนจีน

4) การนำเสนอหลักฐานเกี่ยวกับการสะท้อนความคิดเห็นของตนเอง โดยการตอบคำถามที่เกี่ยวกับทัศนคติในการเดินทางเข้าประเทศจีนและความเห็น เกี่ยวกับประเทศจีน

(2) การให้คะแนนการพูดปากเปล่า (Oral Proficiency Rating) ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมินดังนี้

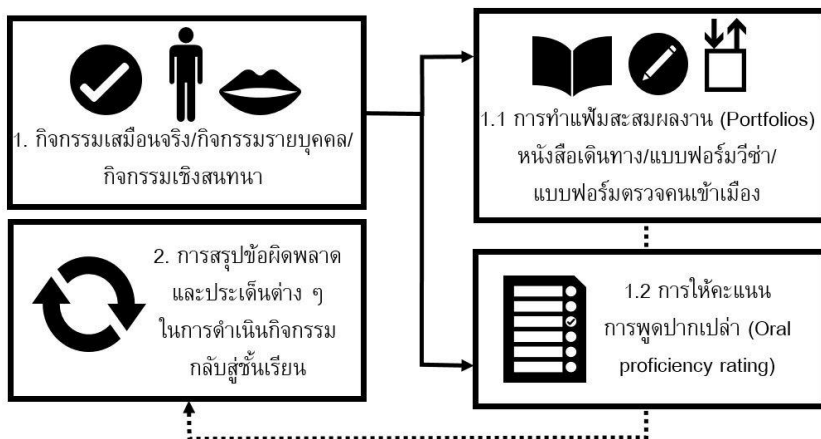
1) ความถูกต้อง (Accuracy) คือ ความสามารถในการเลือกรูปแบบทาง ภาษา การออกเสียง การสรรคำ หลักไวยากรณ์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทการใช้

2) ความคล่องแคล่ว (Fluency) คือ การถ่ายทอดทางภาษาที่คล่องแคล่วราบรื่น ลื่นไหล เช่น การถ่ายทอดที่ไม่มีการหยุดหรือมีความลังเลขณะพูด การถ่ายทอดเป็นประโยคที่สมบูรณ์ไม่เป็น การถ่ายทอดเป็นคำหรือวลีสั้น ๆ

3) ความซับซ้อน (Complexity) คือ การเลือกใช้คำและรูปแบบการถ่ายทอดทางภาษาที่ไม่ง่ายและยากเกินไป เป็นการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน โดยไม่เป็นข้อความที่เกิดจากการจดจำหรือคัดลอกมาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ซึ่งส่งผลให้การถ่ายทอดทางภาษานั้นไม่เป็นธรรมชาติ

แผนภูมิที่ 3

กรอบแนวคิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานหัวข้อ
“กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” (พิชัย แก้วบุตร, 2562)

7. เครื่องมือและการดำเนินการวิจัย

1. การออกแบบกิจกรรมเรื่อง “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” ตามกรอบแนวคิดการเรียนรู้ การสอนแบบเน้นภาระงาน

1.1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Pre-task Phase) คือ การจัดเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินงานกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงานดังนี้

1) การวิเคราะห์รายวิชาการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) ซึ่งรายวิชาดังกล่าว มีลักษณะของการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานอยู่แล้ว กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมี ภาระงานในการเขียนข้อความหรือกรอกแบบฟอร์มเชิงธุรกิจต่างๆ ทุกครั้งที่มีการเข้าเรียน

2) การวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียนวิชาการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) โดยวิเคราะห์ว่าเนื้อหาใดมีความเหมาะสมที่จะสามารถนำมาออกแบบเป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระงาน ซึ่งครูผู้สอนได้เลือกเนื้อหาการออกแบบหน้าหนังสือเดินทาง การกรอกแบบฟอร์มขอวีซ่าและแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเนื้อหาหลักในการดำเนินกิจกรรม เนื่องจากมีเนื้อหาสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และกิจกรรมดังกล่าวผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนก่อนออกไปฝึกประสบการณ์ โดยมีผู้เรียนจำนวนมากในแต่ละรุ่นที่เลือกไปฝึกประสบการณ์ ณ ทำอาภาศยานนานาชาติในจังหวัดต่างๆ เช่น ภูเก็ต กระบี่ สุราษฎร์ธานี สงขลา (หาดใหญ่) เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ทักษะการพูดและการเขียนในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจีน

3) การออกแบบกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน ผู้สอนเลือกออกแบบ “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ด้านทักษะการเขียน ผู้เรียนจะต้องประมวลความรู้จากคำแนะนำของครูผู้สอนและเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอน ประกอบกับการสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับเทคโนโลยีเพื่อออกแบบหน้าหนังสือเดินทางและกรอกแบบฟอร์มขอวีซ่าและกรอกแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ส่วนที่ 2 ด้านทักษะการพูด ผู้สอนเป็นผู้จำลองสถานการณ์เพื่อดำเนินกิจกรรม “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” โดยมีครูผู้สอนแสดงบทบาทสมมติเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ผู้เรียนเป็น นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนและ ฝึกปฏิบัติในด้านภาษาตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เป็นหลัก (Focus on Language Training)

1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน (During-task Phase) คือ กระบวนการที่ผู้เรียนและผู้สอนได้ร่วมกันเรียนรู้และทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การเรียนและการแนะนำองค์ความรู้ คือ ผู้สอนเป็นผู้แนะนำองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของกิจกรรม ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การชม วิดีทัศน์ กิจกรรมกลุ่ม การศึกษาเอกสารประกอบการสอนและกระบวนการในการร่วม “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” เป็นต้น

ส่วนที่ 2 การทำชิ้นงาน คือ การให้ผู้เรียนประมวลองค์ความรู้ผ่านการทำชิ้นงาน ได้แก่ การออกแบบหน้าหนังสือเดินทาง การกรอกแบบฟอร์มขอวีซ่าและแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมืองของสาธารณรัฐประชาชนจีน

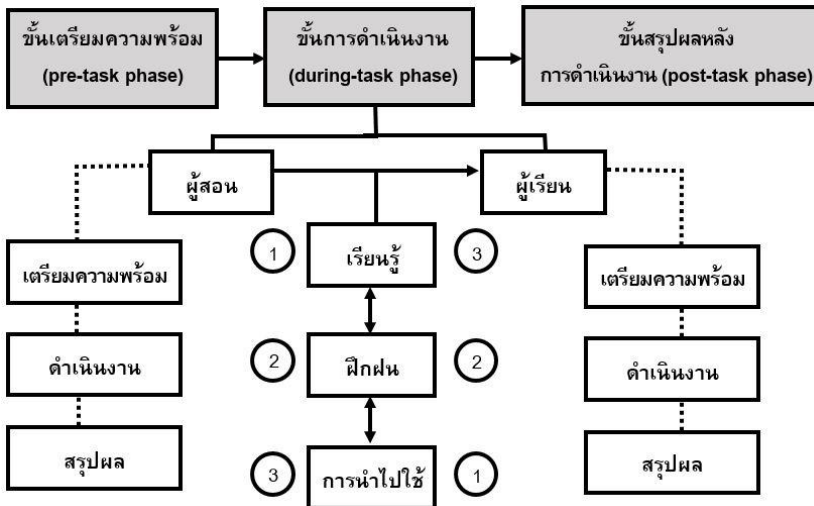
ส่วนที่ 3 การเข้าร่วม “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” คือ การจำลองสถานการณ์และการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งมีการประเมินผลทักษะด้านการพูดของผู้เรียนโดยครูผู้สอน

1.3 ขั้นสรุปผลหลังการดำเนินงาน (Post-task Phase) คือ การสรุปข้อผิดพลาด ปรากฏการณ์ทางภาษาในมิติต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นระหว่างการทำกิจกรรม และ นำประเด็นต่าง ๆ กลับเข้าสู่ชั้นเรียนเพื่อแนะนำและแลกเปลี่ยนกับผู้เรียนให้เกิด ความชัดเจน ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

กระบวนการการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานทั้ง 3 ขั้นตอน นับเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความชัดเจนใน วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแบบเน้นภาระงาน อีกทั้งกระบวนการดังกล่าวยัง ช่วยให้การจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนและมีการวัดและ ประเมินผลของกิจกรรมที่ชัดเจน

แผนภูมิที่ 4

กระบวนการการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน โดยประยุกต์จาก Dong Cuifang (2018)

ขั้นตอนการดำเนินงานของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานถือเป็นหัวใจหลักของกระบวนการทั้งหมด โดยกระบวนการดังกล่าวมีองค์ประกอบหลักคือผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีกระบวนการดำเนินการลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การดำเนินงาน และ 3) การสรุปผลหลังดำเนินงาน ซึ่งผู้สอนมีหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยระหว่างการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ มีกระบวนการถ่ายทอดเป็นลำดับขั้น คือ

1) การเรียนรู้ คือ การถ่ายทอดหรือแนะแนวทางให้กับผู้เรียนเข้าใจถึงองค์ความรู้หรือสาระสำคัญด้านต่างๆ เช่น การออกเสียง การใช้คำศัพท์ การสร้างรูปประโยค การสื่อสารโดยใช้ภาษาเป้าหมาย เป็นต้น

2) การฝึกฝน คือ การฝึกฝนทักษะต่างๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมเดี่ยว-คู่ กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมจำลองสถานการณ์ และการฝึกฝนผ่านเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ทันสมัย เป็นต้น

3) การนำไปใช้ คือ การประมวลองค์ความรู้ต่างๆ ไปใช้ในแวดลุ่มทางภาษาเป้าหมายหรือ ในสถานการณ์จำลองที่เหมาะสม

กระบวนการทั้ง 3 กระบวนการข้างต้นผู้สอนและผู้เรียนสามารถจัดลำดับการดำเนินการได้ตามความเหมาะสม อาจเป็นไปดังรูปแบบการจัดกระบวนการข้างต้น หรืออาจเป็นการจัดในรูปแบบของการนำไปใช้ - ฝึกฝน - เรียนรู้ กล่าวคือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะต่างๆ ขณะนำ องค์ความรู้ที่นำไปใช้ และผู้สอนมีหน้าที่แนะนำหรือให้ข้อมูลการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องอยู่บ้างๆ ปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากการเป็นผู้ให้ความรู้อย่างเต็มรูปแบบเป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้และสร้างสรรค์กระบวนการให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากการเป็นผู้รับให้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่สมบูรณ์

2. การสังเกต โดยผู้วิจัยเลือกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) คือผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้น ๆ และในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยจะเข้าร่วมสังเกตในลักษณะมีส่วนร่วมแบบไม่สมบูรณ์ (Incompletion Participant) เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มผู้ถูกสังเกต เช่น ในการแนะนำและให้คำปรึกษาเรื่องการจัดทำหนังสือเดินทาง การกรอกแบบฟอร์มขอวีซ่าและแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย

3.1 แบบสอบถามความสนใจและความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานของนักศึกษาในการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยสัดส่วนต่าง ๆ ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้เรียน 2) ทศนคติต่อความสนใจในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน 3) การประเมินตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน 4) ประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน แบบเน้นภาระงาน และ 5) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 95 ชุด โดยผู้วิจัยกำหนดค่าของคะแนนเฉลี่ยแบบสอบถามตามมาตราวัด 5 ระดับของลิเคิร์ต (Linkert) ดังนี้

1.00 - 1.49 = เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

1.50 - 2.49 = เห็นด้วยในระดับน้อย

2.50 - 3.49 = เห็นด้วยในระดับปานกลาง

3.50 - 4.49 = เห็นด้วยในระดับมาก

4.50 - 5.00 = เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

3.2 แบบสังเกต (แบบมีส่วนร่วม) ประกอบด้วย 1) แบบสังเกตและประเมินทักษะการเขียน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการให้ข้อมูลในหนังสือเดินทาง วีซ่าและแบบฟอร์มตรวจคนเข้าเมือง และ 2) แบบสังเกตและประเมินทักษะการพูด โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือเดินทางและวีซ่า และข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางในประเทศจีน

8. ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในรายวิชาภาษาจีนของสาขาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี พบว่า ยังไม่พบการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานที่มีกระบวนการสมบูรณ์ในรายวิชาภาษาจีน ซึ่งรายวิชาภาษาจีนส่วนใหญ่ยึดกรอบแนวคิดการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เป็นหลัก และการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมีความเหมาะสมที่จะประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถจัดเป็น 3 ระยะ คือ 1) ก่อนเรียน 2) ระหว่างเรียน และ 3) หลังเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าวสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนที่เลือกเรียนวิชาภาษาจีนได้เป็นอย่างดี ซึ่งความสนใจในการเรียนรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในรายวิชาภาษาจีน (พิชัย แก้วบุตร, 2563, น. 27-38) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานจึงมีความเหมาะสมที่จะมาประยุกต์ใช้ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

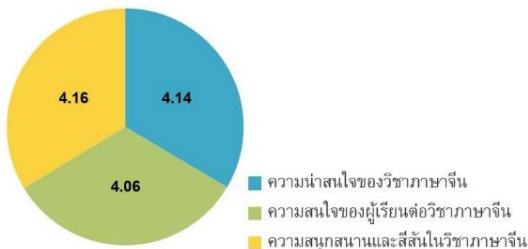
ผลการวิจัยจากแบบสอบถามจำนวน 95 ชุด โดยนักศึกษาวិชาการเขียนการเขียนภาษาจีนเชิงธุรกิจ (Chinese for Business Writing) เป็นเพศชาย 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 เพศหญิง 79 คน คิดเป็นร้อยละ 83.2 พบว่า ควรมี

การประยุกต์การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในรายวิชาภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้เรียนมีความสนใจในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานคิดเป็นร้อยละ 91.6 และไม่สนใจในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานคิดเป็นร้อยละ 8.4 โดยให้ความเห็นว่ากิจกรรมมีความกดดัน ระยะเวลาสั้นเกินไป เนื้อหาบางเนื้อหายากเกินไปสำหรับระดับความรู้ของผู้เรียนระดับกลาง สถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การเรียนภาษาจีนในปัจจุบันควรมีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้วิธีการเรียนการสอนที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้และสามารถส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์จำลองได้อย่างเหมาะสมและในกระบวนการนำไปใช้นั้นถือเป็นกระบวนการหนึ่งในการฝึกให้ผู้เรียนมีความพร้อมก่อนนำภาษาจีนออกไปใช้ในสถานการณ์จริง

การเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานผู้เรียนให้ความเห็นว่า สามารถสร้างความน่าสนใจให้กับวิชาภาษาจีนได้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในรายวิชาภาษาจีนเพิ่มมากขึ้นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.06) และการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถทำให้การเรียนภาษาจีนมีความสนุกและสร้างสีสันได้ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.16)

แผนภูมิที่ 5

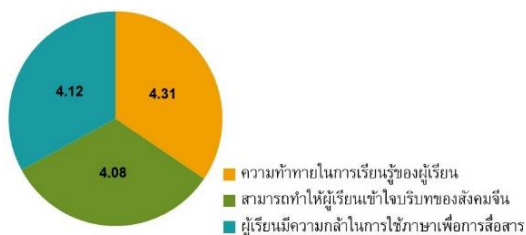
ทัศนคติความสนใจต่อการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานวิชาภาษาจีน (พิชัย แก้วบุตร, 2562)

นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานภายใต้หัวข้อ “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” ยังสร้างความท้าทายในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.31) ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าใช้ภาษาจีนในการสื่อสารอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) และสามารถทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจถึงบริบทของสังคมจีนในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) กล่าวคือ กิจกรรมตรวจคนเข้าเมืองเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเห็นภาพในมุมมองกว้างของกระบวนการเข้าสู่สาธารณรัฐประชาชนจีน กระบวนการเตรียมเอกสารและการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารระหว่างกระบวนการตรวจคนเข้าเมือง ได้ใช้ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการนำใช้ได้อย่างครบกระบวนการ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนที่มีความท้าทายมากกว่าการเรียนตามบทเรียนในชั้นเรียนและเป็นการกระตุ้นให้ ผู้เรียนมีความกล้าในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การใช้ภาษาจีนในการสื่อสารนั้นเป็นการใช้ในสถานการณ์จำลองที่มีความเสมือนจริงสูงทำให้ผู้เรียนมีความกดดันและต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้ได้ ซึ่งเป็นการฝึกทักษะชีวิตของผู้เรียนในอีกรูปแบบหนึ่ง

แผนภูมิที่ 6

ความท้าทายของการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานวิชาภาษาจีน (พิชัย แก้วบุตร, 2562)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานภายใต้หัวข้อ “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” ใช้วิธีการให้ผู้เรียนประเมินความรู้ของตนเอง “ก่อน” และ “หลัง” การเข้าร่วมกิจกรรมตรวจคนเข้าเมืองพบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมตรวจคนเข้าเมืองผู้เรียนประเมินความรู้ตนเองในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) และเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมตรวจคนเข้าเมืองแล้วผู้เรียนประเมินความรู้ของตนเองอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.96) อีกทั้งยังเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานภายใต้หัวข้อ “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” ช่วยเพิ่มเติมความรู้ในด้านภาษาจีนเพื่อการสื่อสารในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.17) ซึ่งเป็นสถิติที่น่าพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งและจากการสังเกตของครูผู้สอนพบว่า ผู้เรียนมีความกล้าในการอ่านออกเสียง การสนทนาและการเตรียมเอกสารรวมถึงข้อมูลก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีกระบวนการสืบค้น การเรียนรู้ การฝึกฝนตนเองให้พร้อมและการนำองค์ความรู้มาใช้ในกิจกรรม

ผู้เรียนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานไว้ดังนี้ (ดังตารางที่ 1 - 2) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้แนวการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานเป็นแกนกลางได้อย่างเป็นระบบ และผู้เรียนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานว่า ควรนำเอารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาจีนเนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวสามารถสร้างสีสันและความน่าสนใจให้กับวิชาภาษาจีนได้เป็นอย่างดี และควรใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานจัดกิจกรรมก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการนำภาษาจีนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ซึ่งเนื้อหาสาระดังกล่าวจะอาศัยการเรียนเพียงในชั้นเรียนนั้นไม่เพียงพอต้องมีการจัดเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้

สัมพันธ์กับสถานการณ์เสมือนจริงเนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบริบทของภาษา และสังคมจีนได้มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1

ตารางข้อมูลข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน (พีชีย แก้วบุตร, 2562)

ข้อดี	รายละเอียด
1. มีความกระตือรือร้น	รูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น การเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
2. สร้างความรับผิดชอบให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี	ภาระงานที่ผู้สอนมอบหมายให้กับผู้เรียนเป็นตัวกระตุ้นความรับผิดชอบของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
3. สามารถใช้เป็นกระบวนการฝึกฝนทักษะทางภาษาจีน และทักษะในการสื่อสารได้	กระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าวมีส่วนช่วยในการพัฒนาและฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน รวมถึงทักษะในการสื่อสารที่เหมาะสมกับสถานการณ์จำลอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีจุดประสงค์ในการเรียนรู้ที่ชัดเจน	จุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมมีความชัดเจน ทำให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการการเรียนรู้ที่ชัดเจน เช่น การสืบค้นข้อมูล การลงมือปฏิบัติ การฝึกฝน การร่วมกิจกรรม
5. สร้างเสริมความกล้าในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลมาจากการที่ผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมกิจกรรม
6. สร้างเสริมนิสัยการสืบค้น และการหาความรู้ นอกชั้นเรียนให้กับผู้เรียนได้	รูปแบบการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างนิสัยการสืบค้นข้อมูลและการหาความรู้นอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. เรียนรู้กิจกรรมจำลองเสมือนจริง	การลงมือปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริงทำให้ผู้เรียนทราบถึงกระบวนการของการใช้ภาษาในบริบทนั้น ๆ เช่น กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง ทำให้ผู้เรียนทราบถึงภาพรวมในกระบวนการผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง การกรอกเอกสารตรวจคนเข้าเมือง การใช้ภาษาจีนในการตอบคำถามเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น ซึ่งการได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์เสมือนจริงมีส่วนเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการเรียนในบทเรียนหรือการเรียนในชั้นเรียนแบบปกติที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำข้อมูลให้กับผู้เรียน แต่ผู้เรียนไม่ได้นำความรู้ที่นั้นสะท้อนกลับมายังครูผู้สอนหรือเป็นการจดจำเพื่อทดสอบทำให้ครูผู้สอนประเมินระดับความรู้ของผู้เรียนได้ยากและอาจเป็นการประเมินที่ไม่ชัดเจนตรงจุด
-----------------------------------	--

ตารางที่ 2

ตารางข้อมูลข้อเสียของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน (พิชัย แก้วบุตร, 2562)

ข้อเสีย	รายละเอียด
1. สถานการณ์เสมือนจริงสร้างความตื่นเต้นและแรงกดดันให้กับผู้เรียน	ผู้เรียนอาจไม่คุ้นเคยกับสถานการณ์เสมือนจริงและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นนอกจากครูผู้สอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความตื่นเต้นและมีแรงกดดันระหว่างร่วมกิจกรรม
2. เวลาในการดำเนินกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมน้อยเกินไปผู้เรียนบางคนยังตั้งสติไม่ได้กับการทำกิจกรรม
3. ปริมาณของภาระงานมากเกินไป	ปริมาณภาระงานที่ผู้เรียนจะต้องเตรียมความพร้อมมากเกินไป

9. สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมีความเหมาะสมที่จะประยุกต์ใช้ในรายวิชาภาษาจีน 2) แนวทางในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานในวิชาภาษาจีนควรมีการนำแนวคิดดังกล่าวมาจัดเป็นกิจกรรมเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน และ 3) ผู้เรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมากกับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานซึ่งสามารถเพิ่มความน่าสนใจและสร้างสีสันให้กับรายวิชาภาษาจีนได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

การเรียนรู้แนวใหม่ควรเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด ไม่ใช่การเรียนรู้แบบสำเร็จรูปที่รับการถ่ายทอดมาจากครูผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านสมรรถนะหลากหลายด้านหรือเรียกรวม ๆ ว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (เคน, 2559, น. 7; แปลโดย วิชชา ปิตขามุก) ซึ่งการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงาน มีเป้าหมายเพื่อฝึกการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในการใช้ภาษาโดยอาศัยกระบวนการทางความคิด การเรียงลำดับ การแก้ปัญหาและเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น ๆ (ศศิณีฐ์ สรรคบุรานุรักษ์, 2560, น. 262) โดยกิจกรรมที่ครูผู้สอนกำหนดคือ “กิจกรรมตรวจคนเข้าเมือง” เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนในสถานการณ์เสมือนจริงและเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (Wu, 2018, p. 25) ไม่มีมีครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียว อย่างเช่นการเรียนในชั้นเรียน ครูผู้สอนควรสร้างสรรค์กิจกรรมที่สามารถเอื้อต่อ

การเรียนรู้ของผู้เรียนในภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด เช่น การจัดสถานการณ์จำลอง เสมือนจริงตามระดับความรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษากับบุคคลที่หลากหลาย สถานการณ์ที่มีความกดดัน และปัจจัยรบกวนอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ระหว่างการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการแก้ไขปัญหาหลังจากการเรียนรู้ในชั้นเรียนแล้วผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้เรียนขาดแวดล้อมทางภาษาในการศึกษาและการนำไปใช้นั่นเอง ซึ่งการจำลองสถานการณ์เสมือนจริงซ้ำ ๆ จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความเคยชินกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

รูปแบบและเกณฑ์การประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระงาน โดยการประเมินตนเอง (Self-assessment) ทำให้ผู้เรียนทราบถึงศักยภาพของตนเอง และสามารถนำผลการประเมินตนเองประกอบกับผลการประเมินจากครูผู้สอน (นารีนารถ กลิ่นหอม, กฤตพงศ์ มูลมี, และวริยา อินทร์ประสิทธิ์, 2560, น. 78) และข้อสรุปในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้นระหว่างการร่วมกิจกรรม เช่น ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา การสื่อสาร การเขียน เป็นต้น มาปรับปรุงพัฒนาศักยภาพทางภาษาของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ Wu (2018, p. 25) มีข้อเสนอทางวิชาการเกี่ยวกับประเด็นของกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระงานว่ามีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาแบบเฉพาะทาง (Teaching a Language of Specific Purpose) เนื่องจากในวิชาภาษาเฉพาะทางผู้เรียนมีความต้องการจำเป็นด้านการใช้ภาษาและสถานการณ์ในการใช้ภาษาที่ชัดเจน ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระงานสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับวิชาภาษาทั่วไปหรือภาษาพื้นฐาน (Teaching a language for General Purpose) Wu (2018, p. 25) มีความเห็นว่า อาจกระทำได้ยากแต่ก็ต้องประเมินระดับของเนื้อหาว่ามีความยากอยู่ในระดับใด มีเป้าหมายที่ผู้เรียนจะต้องบรรลุชัดเจนหรือไม่ซึ่งก็อาจสามารถประยุกต์กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบเน้นภาระ

งานมาใช้ได้ แต่น่าจะกระทำได้อ่อนช้อยยากเนื่องจากผู้เรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมาย (ภาษาจีน) ในการสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยเห็นด้วยกับประเด็นทางวิชาการทั้งสองประเด็น แต่มีความเห็นแตกต่างออกไปในบางส่วน กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาภาษาทั่วไปหรือภาษาพื้นฐานได้ โดยขึ้นอยู่กับกรอบการออกแบบ การวางแผน และการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน และในอีกด้านหนึ่งพบว่าการเรียนภาษาเป้าหมายในระยะแรกของผู้เรียนที่ขาดแคลนของภาษาเป้าหมายหรือการเรียนภาษาเป้าหมายในต่างประเทศ ควรใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารและอธิบายถึงองค์ความรู้ใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องระบบการออกเสียง (พิชัย แก้วบุตร และธีรพงศ์ แก้วมณี, 2562, น. 64) เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงเนื้อหามากยิ่งขึ้นและสามารถสื่อสารกับผู้สอนได้อย่างชัดเจน ลดปัญหาการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนระหว่างผู้เรียนกับครูเจ้าของภาษาและอาจส่งผลเสียในด้านอื่นๆ ในระยะยาวต่อไป เช่น ความสนใจของผู้เรียน ปัญหาด้านทักษะทางภาษาและการสื่อสาร เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในประเภทต่างๆ และสามารถใช้จุดเด่นของกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นภาระงานมาสร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้รายวิชานั้นๆ มีสีสัน มีความสนุกสนานและในขณะเดียวกันผู้เรียนก็ได้รับองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อีกทั้งเป็นการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนซึ่งความสนใจเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางภาษาของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พิชัย แก้วบุตร, 2563, น. 27-38)

รายการอ้างอิง

- เคน, โรบินสัน. (2559). *โรงเรียนบันดาลใจ (วิทยา ปิตขามุก, ผู้แปล)*. กรุงเทพฯ: ไอเฟนเวิลด์สพับลิชซิ่ง เฮาส์.
- นารีนาถ กลิ่นหอม, กฤตพงศ์ มูลมี และวริยา อินทร์ประสิทธิ์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาจีนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงาน (Task-Based Learning) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 40(2), 73-79.
- พิชัย แก้วบุตร และธีรพงศ์ แก้วมณี. (2562). ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการออกเสียงในภาษาจีนของนักเรียนไทยกรณีศึกษาการแข่งขันทักษะภาษาจีนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 12(1), 53-65.
- พิชัย แก้วบุตร. (2563). ความสนใจของนักศึกษาต่อกิจกรรมเสริมนอกชั้นเรียนวิชาภาษาจีน: กรณีศึกษานักศึกษาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี. *วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 12(23), 27-38.
- พิชัย แก้วบุตร และอธิปัตย์ นิตยัณรา. (2559). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนรัฐบาล*. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 8: 2559 “การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างยั่งยืนสู่โลกาภิวัตน์” (น.70). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ศศิณัฐ สรรคบุรณารักษ์. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนที่เน้นภาระงาน. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*. 9, 260-267.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- CAI, C. (2010). *ASEAN Chinese Education*. Guilin: Guangxi Normal University Press. (In Chinese)
- DONG, C. (2018). Analysis of Task in Task-based Teaching. *Journal of Jiamusi University*. 184(3), 184. (In Chinese)
- Ellis, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- National Knowledge Infrastructure. (2018). *Task based Learning*. Retrieved on 22 May 2019. Retrieved from http://kns.cnki.net/kns/brief/default_result.aspx.
- Nunan, D. (1989). *Designing Task for the Communicative Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Phabu, N. S. (1987). *Second Language Pedagogy*. Oxford: Oxford University Press.
- WU, Z. (2018). Some Basic Issue on Task-based Teaching. *Journal of Liaoning Normal University (Social Science Edition)*, 41(4), 24-30. (In Chinese)

Received: June 29, 2019

Revised: July 30, 2020

Accepted: August 19, 2020